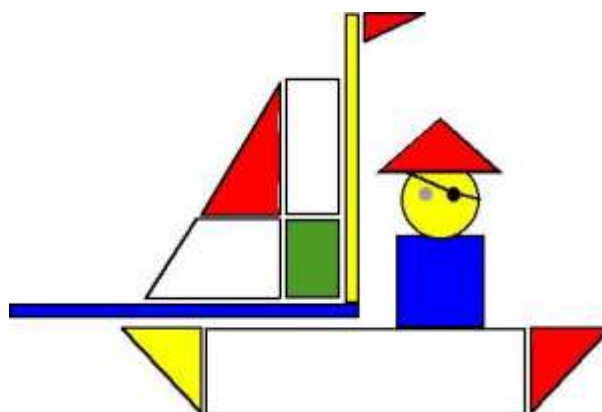

Pedagogisch beleidsplan speelleergroep

De Boemeltrein

De speelleergroep is onderdeel van Stichting Kindercentrum 't Rovershokje.

KC 't Rovershokje

De speelleergroep is gevestigd in Openbare Jenaplanbasisschool De Triolier.

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 3
Speelleergroep de Boemeltrein: algemene informatie	4
Pedagogische visie van het kindercentrum	7
Pedagogische visie binnen de speelleergroep	8
De vier pedagogische basisdoelen	9
Startblokken (Vroeg- en Voorschoolse Educatie, VVE)	11
Alle kinderen zijn welkom	15
De speelleergroep en de Jenaplan visie	19
Verzorging, wennen en brengen en halen	22
De dagindeling	24
Ouderbetrokkenheid	25
Bijlage 1 Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan	26
Bijlage 2 Stage in de speelleergroep	28
Bijlage 3 Vrijwilligerswerk in de speelleergroep	30

Inleiding

Met het ontwikkelen van het pedagogisch beleidsplan streven we naar kwaliteit en het waarborgen van de kwaliteit in de speelleergroep (kinderopvang): de pedagogische visie wordt omgezet in pedagogisch handelen. Het vormt de basis voor het professionele handelen van de pedagogisch medewerkers (beroepskrachten) en de vrijwilligers. Het pedagogisch beleidsplan biedt kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Een dagelijkse praktijk waar vanuit de pedagogische basis en pedagogische kaders ingespeeld kan worden op specifieke situaties en ontwikkeling van het kind, de specifieke situatie van een bepaald moment en de specifieke situatie van een speelleergroep.

Een pedagogisch beleidsplan blijft in ontwikkeling door in te spelen op nieuwe inzichten en verdieping van ontwikkelingen.

We evalueren het pedagogisch beleidsplan regelmatig: werken we zoals we dit beschrijven, hoe past dit bij nieuwe ontwikkelingen, hoe kunnen we het pedagogisch handelen verdiepen?

In het pedagogisch beleidsplan zijn de kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgelegd in de Wet IKK, Kwaliteitseisen Kinderopvang en het toetsingskader van de GGD verwerkt. Het pedagogisch handelen wordt vormgegeven door onze pedagogische visie, de vier pedagogische basisdoelen en het handelen vanuit Startblokken (Vroeg- en Voorschoolse educatie). Bovendien verwerken we in ons pedagogisch handelen de Jenaplan principes vanuit de samenwerking met de basisschool.

Als in het pedagogisch beleidsplan over het kind geschreven wordt, bedoelen we zowel jongens als meisjes. Als we schrijven over ouder(s), bedoelen we ook de verzorger(s) van het kind. Als we spreken over beroepskracht(en), pedagogisch medewerker(s) of vrijwilliger(s), dan bedoelen we zowel mannelijke als vrouwelijke medewerkers.

Speelleergroep de Boemeltrein

Speelleergroep de Boemeltrein is onderdeel van St. Kindercentrum 't Rovertje en is gevestigd in een unit naast het gebouw van Openbare Jenaplan Basisschool de Triolier. De Boemeltrein is een VVE-locatie met aanbod voor kinderen met een VVE-indicatie. Kinderen kunnen vanaf 2 jaar tot 4 jaar voor twee dagdelen geplaatst worden. Kinderen met een VVE-indicatie kunnen vier dagdelen geplaatst worden.

We werken met een vaste stamgroep binnen de speelleergroep. In deze stamgroep werken 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers van het kindercentrum met maximaal 2 vrijwilligers. De stamgroep heeft maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Voor het aantal kinderen per pedagogisch medewerker en de groepsgrootte in de speelleergroep gelden de volgende regels:

- één pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2-4 jaar
- twee pedagogisch medewerkers bij meer dan 8 aanwezige kinderen van 2-4 jaar

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één stamgroep wordt het minimale aantal pedagogisch medewerkers berekend volgens de rekentool op www.1ratio.nl van de vastgestelde beroepskracht-kind-ratio (BKR).

Indien ouders incidenteel of structureel extra dagdelen willen afnemen dan kan dit indien er plek is voor het kind in de gewenste groep en er geen extra personele inzet voor nodig is. Ouders vullen hiervoor een extra dagdeelkaart in en deze gegevens worden vervolgens gebruikt voor de facturatie.

Het werken met vaste groepen geeft het kind vertrouwen, structuur en het draagt bij aan het gevoel van veiligheid.

Voor de ouders is een vaste groep met vaste pedagogisch medewerkers ook duidelijk, ze weten bij wie ze terecht kunnen en wie hun kind kent. Wij leren ouders beter kennen en hier door bouwen we vanuit het kind een relatie met elkaar op.

Bij afwezigheid in geval van ziekte of verlof van een vaste pedagogisch medewerker wordt ter vervanging een andere beroepskracht ingezet:

- Een andere vaste pedagogisch medewerker van desbetreffende groep
- Een vaste pedagogisch medewerker van een andere groep
- Een pedagogisch medewerker met flexibele uren

Als er geen andere vaste pedagogisch medewerker van desbetreffende groep of van een andere groep ter vervanging beschikbaar is dan zetten we een pedagogisch medewerker met flexibele uren in.

We hebben een aantal pedagogisch medewerkers met flexibele uren in dienst. We zorgen er voor dat zij in elke groep zijn ingewerkt en verantwoorde opvang kunnen bieden. We willen waarborgen dat ze hun collega's kennen, de groepen kennen, weten waar ze bijzonderheden van de kinderen kunnen vinden, op de hoogte zijn van het pedagogisch handelen in de verschillende groepen, het gezond en veilig werken in de groepen, van de structuur en dagindeling van de groepen.

We proberen zo veel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerker ter vervanging in te zetten, zodat deze pedagogisch medewerker een vertrouwd gezicht voor de kinderen wordt.

We willen waarborgen dat de pedagogisch medewerker ter vervanging sensitief en responsief kan reageren op de kinderen, met respect voor de autonomie, vanuit structureren en grenzen stellen, met praten en uitleggen. De ontwikkeling van de kinderen kan stimuleren en interacties tussen kinderen kan begeleiden. Deze zes basis interactievaardigheden staan centraal in ons pedagogisch handelen.

Indien mogelijk zetten we de pedagogisch medewerker ter vervanging samen met een vaste pedagogisch medewerker op de groep. De BeroepskrachtKindRatio is hierin leidend.

De pedagogisch medewerker ter vervanging is zodanig ingewerkt dat zij in de groep alleen en zelfstandig verantwoorde opvang kan bieden.

Indien bovenstaande pedagogisch medewerkers niet ter vervanging beschikbaar zijn dan zetten we leden van het managementteam in of met onderstaande voorwaarden een beroepskracht in opleiding (stagiaires BOL of BBL) in.

De leden van het managementteam zijn bevoegd om als pedagogisch medewerker ingezet te worden.

De wijze hoe we een beroepskracht in opleiding kunnen inzetten staat beschreven in het BeroepsPraktijkVormings-plan en wordt bepaald door de fase van de opleiding.

Voorwaarden voor inzet van de beroepskracht in opleiding:

- Ze staan langs een vaste pedagogisch medewerker in de groep
- Ze openen of sluiten de groep niet alleen
- Ze staan niet alleen op de groep behalve tijdens pauzetijd

We bieden een groepsruimte met verschillende speel- en activiteitenplekken waarin kinderen zich veilig voelen en spelenderwijs uitgedaagd worden zich verder te ontwikkelen. We werken met een dagindeling. Een vaste groep biedt de kinderen continuïteit in de groepssamenstelling. In de groepsruimte, in de dagindeling en ons pedagogisch handelen verwerken we regels, gewoonten en rituelen.

In de speelleergroep bieden we een prettige leeromgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind. Voor kinderen uit de gemeente Beesel biedt speelleergroep de Boemeltrein professioneel VVE-aanbod aan peuters.

Voor kinderen met een VVE-indicatie wordt met de ouders een Plan van aanpak opgesteld waarbij in kleine stappen doelen worden gesteld waar het kind in zijn ontwikkeling naar toe kan groeien. Binnen het aanbod van spelactiviteiten worden de activiteiten afgestemd op de ontwikkelingsdoelen van het kind. De pedagogisch medewerkers, waaronder de mentor, bieden individuele en groepsondersteuning aan het kind. Ze observeren het kind en registreren de observaties om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen en om verdere stappen in de ontwikkelingsondersteuning te kunnen gaan zetten. De pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig samen de kinderen met een VVE-indicatie en stellen zo nodig de doelen per kind bij (zie 'Alle kinderen zijn welkom').

We bieden stagiaires de mogelijkheid tot een stageplek aan. We vinden het belangrijk om te kijken of er voldoende ruimte is voor een stageplek in de groep. De rust en structuur in de groep willen we blijven waarborgen.

In de speelleergroep werken we met vrijwilligers. Zij staan naast de pedagogisch medewerkers in de groep. Zij ondersteunen en begeleiden de pedagogisch medewerkers in de dagelijkse praktijk. We werken zoveel mogelijk met vaste vrijwilligers op vaste dagen. Dit geeft vertrouwen, duidelijkheid en veiligheid voor de kinderen en de ouders. Alle vrijwilligers lezen het pedagogisch beleidsplan, zodat ze kunnen handelen volgens het pedagogisch beleidsplan. In de medewerkersvergadering, die regelmatig plaatsvindt, worden de vrijwilligers geïnformeerd over de lijn die in de speelleergroep uitgezet gaat worden. Ook worden de diverse protocollen en richtlijnen waarmee we in de speelleergroep werken besproken.

Alle vrijwilligers hebben een VOG ingeleverd en zijn gekoppeld aan het Personenregister. De vrijwilligers hebben de plicht tot geheimhouding omtrent alles wat hun ter oren is gekomen tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk.

Vrijwilligers gaan niet in gesprek met de ouders over de ontwikkeling van hun kind. Dit is een taak van de pedagogisch medewerkers.

Naast de pedagogisch medewerker is altijd een vrijwilliger aanwezig in de groep.

In de speelleergroep werken we volgens het vierogenprincipe. Dit houdt in dat er altijd een volwassene kan meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of mee te luisteren.

Om het vierogenprincipe te waarborgen worden beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires (18+) ingezet.

Het werken met het vierogenprincipe is onderdeel van het beleid Veiligheid en Gezondheid, staat op onze website www.rovertje.nl en is in geprinte versie in de speelleergroep aanwezig.

In bijlage 2 en bijlage 3 staat beschreven hoe stagiaires en vrijwilligers de beroepskrachten ondersteunen bij hun werkzaamheden. Stagiaires worden volgens het BPV-plan ingezet en vrijwilligers worden altijd boventallig ingezet.

De speelleergroep is gehuisvest in een unit naast het gebouw van Openbare Jenaplan Basisschool de Triolier.

Kinderen kunnen voor activiteiten hun stamgroep of stamgroepruimte verlaten. We houden ons aan de beroepskracht-kind-ratio en we zorgen er voor dat er tenminste één pedagogisch medewerker van de stamgroep met de kinderen meegaat. Op deze manier willen we de emotionele veiligheid van de kinderen waarborgen. Tijdens de activiteit blijven we alert op de emotionele veiligheid van alle kinderen. We bereiden de kinderen voor, benoemen wat we gaan doen en hoe we daar naar toe gaan.

De kinderen kan een activiteit buiten hun stamgroep aangeboden worden, eventueel gezamenlijk met kinderen van de basisschool. Ook kunnen er uitstapjes met de kinderen worden gemaakt. Als we een uitstapje met de kinderen maken, worden de ouders van tevoren geïnformeerd.

Het stimuleren van de ouderbetrokkenheid vinden we heel belangrijk. Elk jaar maken we met de ouder en het kind samen een kerststukje in de speelleergroep, jaarlijkse plannen we een uitstapje voor kinderen en ouders.

Alle ouders worden jaarlijks uitgenodigd om een dagdeel mee te draaien in de speelleergroep. Zo ervaren ze zelf hoe een dagdeel in elkaar zit en kunnen ze er direct vragen erover stellen. Bovendien ervaren ze op deze manier zelf wat hun kind meemaakt in de speelleergroep.

Aan ieder kind wordt een mentor (pedagogisch medewerker) toegewezen. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders van het kind, zij volgt specifiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en bespreekt periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders.

De mentor maakt een eindoverdracht van het kind waar de ontwikkeling van het kind in beschreven staat wanneer het doorstroomt naar groep 1. De eindoverdracht wordt door de mentor met de ouders besproken. Met toestemming van de ouders wordt de eindoverdracht overgedragen aan de leerkracht van groep 1 waar het kind geplaatst wordt. Hiermee bevorderen we de doorgaande lijn van het kind van speelleergroep naar basisschool.

Bij kinderen met een VVE-indicatie streven we naar een warme overdracht door de mentor van de speelleergroep met de onderbouw coördinator en/of intern begeleider van de basisschool.

Als we zorgen hebben over de ontwikkeling van het kind en/of de gezinssituatie dan werken we volgens het stappenplan Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan (bijlage 1).

We werken samen met de basisschool om de doorgaande ontwikkelij van de kinderen te bevorderen. Dit komt o.a. tot uiting in het samen voorbereiden en uitvoeren van een aantal thema's, waar we schoolbreed mee gaan werken.

Het samenwerken gebeurt vanuit de volgende uitgangspunten:

- vertrouwen en veiligheid blijven de basis voor het kind;
- de eigen speelleergroep is en blijft het uitgangspunt: kinderen hebben een vertrouwde groep en plek nodig;
- het welbevinden van het individuele kind wordt gerespecteerd;
- er is altijd oog voor de balans tussen veiligheid en uitdaging voor het kind.

De pedagogisch medewerkers kunnen betrokken worden bij de bijeenkomsten Professionele LeerGemeenschap (PLG) en studiedagen van de basisschool. De Jenaplan basisactiviteiten (gesprek, spel, werk en viering) die op de basisschool aan bod komen, zijn ook terug te zien in de speelleergroep.

De speelleergroep wordt actief betrokken bij de diverse vieringen van de basisschool. Zoals de weekopening, opening van het schooljaar, viering gezamenlijke verjaardagen en andere vieringen.

De pedagogische visie van het kindercentrum gekoppeld aan de vier basisdoelen en aan Startblokken.

De pedagogische visie van het kindercentrum:

Wij gaan uit van het "competente kind": ieder kind kan zijn behoeften kenbaar maken. Vanuit een respectvolle benadering kijken we goed naar elk kind om deze behoeften te erkennen en herkennen. Elk kind heeft een aangeboren nieuwsgierigheid en een drang om de wereld te ontdekken. Wij vinden het belangrijk dat elk kind zich in zijn eigen tempo kan ontwikkelen, in zijn eigen volgorde en op zijn eigen manier. In ons handelen sluiten wij aan bij de ontwikkeling van het kind en dagen wij het uit om zich verder te ontwikkelen. We willen het kind zien zoals het is, we willen het kind begrijpen zoals het is, we willen de ontdekmogelijkheden voor het kind (mee) bepalen, we willen het kind de juiste informatie geven en we willen het kind de weg wijzen in de omgang met zichzelf en zijn omgeving.

Onze visie is **spelend leren en lerend spelen**. Als een kind speelt is het aan het leren en als een kind leert kan dat op een spelende manier.

We bieden kinderen een plek waar ze volop ontwikkelingskansen krijgen binnen een veilige, vertrouwde en uitdagende sfeer. Ieder kind mag zich zelf zijn en krijgt de ruimte om in interactie met andere kinderen, pedagogisch medewerkers en leefomgeving op ontdekking te gaan en spelenderwijs ervaringen op te doen.

Samen met ouders begeleiden we het kind, vanuit wederzijds respect, op weg naar zelfvertrouwen, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Naar een sociaal deelnemer aan onze samenleving.

Het realiseren van een doorgaande lijn en een goede aansluiting van kinderopvang naar basisschool vinden wij daarbij van groot belang.

In de speelleergroep bieden we een passend aanbod voor kinderen van twee tot vier jaar. In een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen. De ontwikkeling van het kind staat centraal.

We kunnen vanuit onze pedagogische visie de volgende kerntaken benoemen:

- **Ontwikkelingsstimulering:** we hebben tot taak om de brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op de sociaal-emotionele ontwikkeling, op de senso-motorische ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de creatieve ontwikkeling en de taalontwikkeling.
- **Volgen en signaleren:** we hebben tot taak ieder kind te volgen in zijn ontwikkeling en welbevinden en zorg te dragen voor een gerichte signalering.
- **Vormgeven doorgaande ontwikkelingslijn:** we zijn een schakel in de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen van kinderopvang naar basisschool.
- **Basisvoorziening:** de speelleergroep is voor elk kind toegankelijk.

In de speelleergroep wordt kinderen de ruimte geboden om te spelen, te ontwikkelen en te ontmoeten. We besteden veel zorg aan de manier waarop de kinderen door ons worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep zodat de kinderen (en hun ouders) met plezier naar de speelleergroep komen. Onze basishouding wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind individueel in de groep: ieder kind is uniek.

Peuters bevinden zich in een leeftijdsfase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden aangeleerd krijgen en zich deze eigen maken in de omgang met andere kinderen en volwassenen. Ze ontwikkelen zelfvertrouwen en vertrouwen in anderen, ze leren zich in te leven en gaan interesse tonen in de ander. Wij ondersteunen en begeleiden kinderen hierbij en ook bij het uitbreiden van hun ervaringswereld.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- Het is belangrijk dat kinderen plezier beleven aan hun verblijf in de speelleergroep. **Dat betekent dat van alle activiteiten het spel voorop staat.** We vinden het van groot belang dat een kind zich veilig, vertrouwd en

liefdevol benaderd voelt, in de omgeving en in de relatie met groepsgenoten en pedagogisch medewerkers. Daardoor krijgt een kind meer zelfvertrouwen.

- We benaderen het kind als individu: ieder kind is uniek en dient als zodanig in zijn eigenheid te worden geaccepteerd en gerespecteerd, zodat de mogelijkheden zichzelf te zijn zo optimaal mogelijk benut worden. **We sluiten aan bij de individuele behoeften van het kind en gaan in op initiatieven van het kind.** Tevens laten we het kind profiteren van de toegevoegde waarde van het **samenzijn in een groep**. Het kind leert zo om met andere kinderen en volwassenen om te gaan.
- Het is van belang om kinderen tijdens hun verblijf in de speelleergroep te begeleiden en te stimuleren bij hun ontwikkeling. Stimuleren van de ontwikkeling richting zelfredzaamheid en zelfstandigheid door als pedagogisch medewerker **niet altijd in te grijpen of oplossingen te bedenken, maar de kinderen het zelf te laten doen.**
- We **ondersteunen en adviseren ouders** waar mogelijk bij de opvoeding van hun kind. Ouders worden hiertoe bij diverse activiteiten uitgenodigd.
- De speelleergroep is een voorziening waar, **zo vroeg mogelijk, belemmeringen of stoornissen in de ontwikkeling en het gedrag van kinderen gesignaleerd** kunnen worden door de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers werken samen met de pedagogisch coach van de kinderopvang, de intern begeleider (IB-er) van de basisschool en verpleegkundigen en jeugdarts van de Jeugdgezondheidszorg. Samen met ouders en zo nodig met ondersteuning van andere deskundigen kan naar mogelijke oplossingen gezocht worden. (Zie bijlage 1: Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan)

Vervolgens wordt het pedagogisch handelen vormgegeven vanuit de vier pedagogische basisdoelen:

De vier opvoedingsdoelen, genoemd in de Kwaliteitseisen kinderopvang, zijn binnen onze pedagogische visie de pedagogische leidraad voor het handelen naar de kinderen:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van **emotionele veiligheid**:
We gaan op een **sensitieve** en **responsieve** manier met kinderen om. We tonen respect voor de **autonomie** van kinderen. We stellen **grenzen** en bieden **structuur** voor het gedrag van kinderen. Zodat kinderen zich emotioneel en veilig geborgen kunnen voelen. Als een kind zich veilig voelt staat het open voor spel en het **spelenderwijs** leren van vaardigheden. Het kind gaat op ontdekking en gaat nieuwe uitdagingen aan. Het ontwikkelt zelfvertrouwen en er is sprake van innerlijke groei door positieve ervaringen. Zich veilig voelen is een basisbehoefte.

2. Het bevorderen van de **persoonlijke competentie**:
We dagen kinderen **spelenderwijs** uit in de ontwikkeling van **senso-motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden** en **creatieve vaardigheden**, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

We leren kinderen om veerkracht op te bouwen, het gevoel van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen. Dit stelt het kind in staat problemen op een goede wijze aan te pakken en zich aan te kunnen passen aan veranderende omstandigheden.

Exploratie en spel zijn voor kinderen belangrijk om grip te krijgen op hun omgeving. Door exploratie ontdekt het kind nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens in spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd.

3. Het bevorderen van de **sociale competentie**:

We begeleiden kinderen in hun interacties, waarbij **spelenderwijs** sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger **relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden**.

We leren kinderen om te gaan met anderen: het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenootjes, **het deel zijn van een groep** en **het deelnemen aan groepsgebeurtenissen** biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties.

4. Het bevorderen van de **morele competentie**, socialisatie door overdracht van waarden en normen:

We stimuleren kinderen om op een **open manier** kennis te maken met algemeen aanvaarde normen en waarden in de samenleving met het oog op **een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij**.

Leren wat wel en niet mag, hoe je je moet gedragen. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen komen in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Kinderen leren om te functioneren in een groter geheel: in de groep en in de maatschappij.

De pedagogische basisdoelen worden vertaald in pedagogisch handelen en aanbod vanuit basale interactievaardigheden:

1. Sensitiviteit, responsiviteit
2. Respect voor de autonomie
3. Structureren en grenzen stellen
4. Praten en uitleggen
5. Ontwikkelingsstimulering
6. Begeleiden van interacties tussen kinderen

Ons pedagogisch handelen:

Wij willen uitgaan van wat een kind kan op dit moment, maar ook van wat het binnenkort zal kunnen. Een kind moet zelf ontdekken en ervaring opdoen. Met ondersteuning en aanmoediging van een volwassene kan een kind zich optimaal ontwikkelen.

Onze pedagogisch visie, visie op kwaliteit en de pedagogische basisdoelen zijn vertaald in ons pedagogisch handelen en ons aanbod vanuit de volgende basis interactievaardigheden:

Emotionele ondersteuning:

Oog hebben voor de signalen van een kind, deze goed interpreteren en hierop positief reageren (sensitieve responsiviteit).

Een eerste voorwaarde voor het welbevinden en de ontwikkeling van een kind is dat het zich veilig en geborgen voelt. Wij kunnen hiervoor zorgen door emotionele ondersteuning te bieden: een relatie opbouwen waarin het kind zich veilig voelt, betrokkenheid laten merken bij wat het kind beleeft en ervaart, er voor zorgen dat het kind gedurende de dag regelmatig emotioneel kan bijtanken.

Als we een kind goed emotioneel ondersteunen, dan roept het bij het kind het gevoel op: "bij deze persoon kan ik terecht, deze persoon begrijpt me, deze persoon neemt me serieus en vindt me de moeite waard."

Respect voor de autonomie:

Een kind serieus nemen en de kans geven om zelf dingen te doen. Als een kind zich veilig voelt gaat het op verkenning uit. Het kan zijn aandacht onbezorgd richten op onderzoeken, spelen en oefenen. Wij vinden het belangrijk dat het kind daar zo veel mogelijk ruimte voor krijgt. Respect hebben voor de autonomie van een kind betekent voor ons: de eigenheid van ieder kind respecteren en accepteren, het kind met respect

verzorgen, het kind genoeg tijd geven om te reageren, het kind zo veel mogelijk zelf laten proberen. Wanneer een kind geboeid aan het spelen is, is het niet nodig om onmiddellijk mee te gaan spelen. We blijven dan goed naar het kind kijken en verstoren het gedrag van het kind niet. We geven de kinderen de ruimte om actief dingen zelf te proberen met respect voor eigen ideeën en oplossingen.

Structuur en continuïteit:

Het kind houvast geven door regelmaat.

Een kind heeft te maken met veel nieuwe indrukken en ervaringen. Om zich veilig te voelen en dingen te durven ondernemen, zijn houvast en duidelijkheid belangrijk. Wij kunnen dat bieden door te zorgen voor structuur en continuïteit: we zorgen er voor dat de overgangen voor een kind zo soepel mogelijk verlopen, bieden houvast door vaste gewoonten, rituelen en ritmen, door duidelijk en consequent te zijn. We willen kinderen duidelijk maken wat er van hen wordt verwacht en er tevens voor zorgen dat ze zich daar aan kunnen houden. Als kinderen weten waar ze aan toe zijn en kunnen overzien wat van hen wordt verwacht, zal dat bijdragen aan hun gevoel van veiligheid.

Zeggen wat je doet, benoemen wat je ziet:

Kinderen zijn gevoelig voor taal. Door gebruik van taal kunnen we ons eigen gedrag en het gedrag van anderen voor het kind voorspelbaar maken en tegelijkertijd de taalontwikkeling ondersteunen. Zeggen wat we doen, benoemen wat we zien: we praten veel en rustig tegen het kind over wat we doen en wat we zien en wachten geduldig op antwoord of reactie van het kind.

Door met woorden te benoemen wat we doen of door te benoemen wat het kind doet, leert een kind spelenderwijs betekenissen. We verplaatsen ons in het kind, diens perspectief, gemoedstoestand en benoemen, verwoorden en bespreken dit met het kind.

Ontwikkelingsstimulering:

Ondersteun het kind in zijn ontwikkelingsfase.

Kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd door nieuwe mogelijkheden in spel of activiteiten van buitenaf. Het is onze taak om deze uitdaging en stimulering aan te bieden op een manier die behapbaar en passend is voor het kind op dat moment in zijn ontwikkeling. We kijken heel goed naar een kind om te ontdekken wat de volgende stappen in zijn ontwikkeling zijn, volgend op de fase waarin het kind zich bevindt en sluiten aan op wat het kind al kan en wat het interesseert.

Het begeleiden van interacties:

We bieden en ondersteunen één op één interacties tussen het kind en de pedagogisch medewerker en we begeleiden en stimuleren de interacties tussen kinderen onderling. De groep is een plek om plezier en ervaringen op te doen in sociale contacten. Het is de basis voor samenspel. Wij brengen het kind in contact met andere kinderen en begeleiden dit contact positief: we merken interacties op, benoemen en ondersteunen deze. We hebben oog en oor voor individuele kinderen en voor de dynamiek van de gehele groep, voor het welbevinden van elk kind en het groepsklimaat.

We werken vanuit een sensitieve houding aan ontwikkelingsstimulering, bieden structuur met respect voor de autonomie en werken pratend en uitleggend aan de begeleiding van de interacties tussen de pedagogisch medewerker en het kind en aan de interacties tussen kinderen.

Van pedagogische visie en pedagogische basisdoelen naar Startblokken.

Startblokken van Basisontwikkeling (Vroeg- en Voorschoolse Educatie, VVE) is een pedagogisch werkplan om de ontwikkeling van peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. **Hierbij staat de brede ontwikkeling van het kind voorop met het stimuleren vanuit het spel en de spelontwikkeling.** Startblokken sluit aan op onze visie spelen = leren en leren = spelen en ontwikkelingsgericht werken.

Alle kinderen volgen het activiteitenaanbod vanuit Startblokken en binnen dit activiteitenaanbod kunnen we kinderen met een VVE- of zorgindicatie extra ondersteuning bieden.

De pedagogisch medewerkers zijn gecertificeerd in het werken met Startblokken. We voeren regelmatig gesprekken met ouders van kinderen met een VVE- of zorgindicatie. We geven uitleg wat het aanbod van Startblokken inhoudt en we bespreken het Plan van

aanpak dat voortkomt uit het volgen van de ontwikkeling van het kind en de observaties van hun kind in de speelleergroep.

Volgens Startblokken bieden we de kinderen binnen een thema activiteiten en vrij spel aan. De thema's sluiten aan op onderwerpen uit de echte wereld, we betrekken de kinderen bij betekenisvolle onderwerpen van alledag.

Tijdens de voorbereiding van het thema vragen we ons af wat we met de activiteiten binnen het thema willen bereiken, welke ontwikkeling we willen stimuleren en welke resultaten we willen bereiken.

Ook onderzoeken we vooraf en gedurende het thema, hoe de inrichting van de groepsruimte ondersteunend aan het spel van kinderen kan zijn, zodat kinderen zo maximaal mogelijk gestimuleerd worden op de diverse ontwikkelingsgebieden. Op welke manier een thema terug te zien is in de groepsruimte, is afhankelijk van de inbreng van de kinderen op de groep. Samen met de kinderen van de speelleergroep wordt bijvoorbeeld de themahoek vorm gegeven, waardoor de kinderen ook richting kunnen geven aan de inhoud van het thema. Hierdoor wordt het aanbod dus zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte en belevingswereld van de kinderen.

In de ruimte is gedurende ieder thema een themahoek en thema-/verteltafel aanwezig en wordt de aankleding van de ruimte samen met de kinderen verzorgd.

Daarnaast bereiden de pedagogisch medewerkers de speelomgeving voor, zodat een kind kan ontdekken, experimenteren en leren. Een voorbereide omgeving is een ruimte die op ontwikkelingswensen van het kind is afgestemd en bovendien telkens aan de ontwikkeling van het kind wordt aangepast.

Het is een plek waar kinderen kunnen spelen en waar voor ieder kind uitdagende spelmaterialen aanwezig zijn.

Wij willen de ruimte een kindvriendelijke en tot spel uitnodigende sfeer geven:

- het meubilair is evenwichtig in de ruimte verdeeld en daar willen we ruimtelijkheid mee behouden;
- we zorgen voor voldoende uitdaging door aparte speelplekken, activiteitenplekken en rustplekken te creëren;
- een gedeelte van het speelgoed is binnen handbereik van de kinderen;
- we werken met sprekende kleuren voor de aankleding, we behouden echter de rust van de ruimte in het oog;
- de ruimte wordt aangekleed met werkjes van de kinderen zelf, spelmaterialen die kinderen stimuleren en uitdagen en themagerichte spelmaterialen.

We bekijken de ruimte regelmatig vanuit kindhoogte om te weten te komen hoe de ruimte op kinderen overkomt.

We zorgen in de ruimte voor een evenwicht tussen veiligheid en uitdaging en houden de groepsruimte vertrouwd met een herkenbare sfeer.

Balans in de ruimte zoeken we ook in de afwisseling van vrij spelen en het uitvoeren van gerichte activiteiten met een individueel kind of een groep kinderen op een bepaalde plek in de ruimte.

Elk thema begint met een startactiviteit en/of een verteltafel:

een boek of voorwerpen of illustratie of eigen ervaring of videofragment om het thema in te leiden.

Bij het kind met VVE kijken we hoe we vanuit het thema en de activiteit het kind kunnen ondersteunen in de ontwikkeling naar zijn volgende stap, zijn zone van naaste ontwikkeling voortkomend uit het Plan van aanpak: hoe gaan we daar op inzetten bij dit kind binnen dit thema en deze activiteit, welke rol nemen we als pedagogisch medewerker hierin bij dit kind.

De activiteiten binnen het thema worden vorm gegeven vanuit:

- **Experimenterend spel en constructiespel** (met taal en rekenen)= spelen en bouwen met klein en groot materiaal; spelen met zand en water; bouw- en constructiematerialen uitproberen; tekenen en schilderen met potloden,

viltstiften, verf, krijt; spelen met klei, papier, karton, plaksel (scheuren, knippen, vouwen).

- **Samen lezen en vertellen (met taal en rekenen)** = voorlezen en vertellen van prentenboeken, gedichten en verhalen, zelfbedachte verhalen; liedjes zingen; praten over het boek; spelen en vertellen over het verhaal; tekenen over het verhaal; boeken aanbieden en kinderen zelf laten kijken, voelen vertellen en lezen.
- **Gespreksactiviteiten en kringactiviteiten (met taal en rekenen):** = ontvangstkring/startkring; verjaardagskring; eten en drinken in de kring; kring bij o.a. voorlezen en liedjes zingen, poppenkast, knutselactiviteiten, beweging- en dansspellen en gezelschapsspellen; gesprekken tijdens de activiteiten en na afloop van de activiteiten (benoemen wat je gaat doen, ervaringen delen, instructie geven); gesprekken over speciale gebeurtenissen of gebeurtenissen in de groep. Het vormen van een kring is een vast en regelmatig terugkerend onderdeel (manier van zitten en staan) in de dagopvang.
- **Manipulerend spel en rollenspel (met taal, rekenen)** = spelen met inpakdozen, met auto's-treinen-rails-bussen, spelen met "echte" spullen: kwasten, borstels, pannen, servies, teiltjes; doen alsof je slaapt, bij de kapper bent, telefoneert, eten kookt; spelen met poppen, handpoppen, poppenkastpoppen; verhalen naspelen; gezamenlijk rollenspel in de bestaande hoeken b.v. de winkelhoek, de huishoek en de bouwhoek; samen spelen in nieuwe thema's b.v. het circus, het consultatiebureau, de kapper.
- **Rekenactiviteiten in het spel:** het begin van rekenen ligt bij het spel, manipulerend spel en eenvoudig rollenspel: spelen met zand, water en andere ongevormde materialen; spelen met beeldende vormgegeven materialen zoals papier, textiel, kosteloos materiaal, klei; spelen met bouw- en constructiematerialen en met compositiematerialen. Met rekenen stimuleren we het ordenen, vergelijken, volgorde geven, afmetingen zien, begrip van tijd, ruimte, hoeveelheden en besef van grootte vorm en aantal, begrijpen en problemen oplossen. Rekenen is een manier om de werkelijkheid te ordenen en er betekenis aan te verlenen: samen iets bakken, boodschappen doen, een huis bouwen. Rekenen is het leren van kennis en het besef waar je deze kennis voor nodig hebt en hoe je daar meer mee kunt, bijvoorbeeld in een winkel is een kassa waar je geld betaalt voor de hoeveelheid boodschappen die je wilt kopen. Met rekenen stimuleren we de denkontwikkeling en koppelen het aan taal. Rekenen verbinden we aan betekenisvolle activiteiten en thema's. Rekenen verbinden we ook aan dagelijkse gebeurtenissen en routines: het deel van een groep zijn, is iedereen in de groep, verjaardagen vieren, een lange rij maken; zorgen voor jezelf en elkaar: aankleden, veters strikken, taal aan handelen verbinden in een vaste volgorde: eerst je hemd en dan je trui; samen eten en drinken: eten en drinken uitdelen, samen delen.
- **Bewegingsspel (met taal en rekenen)** = spel met groot materiaal om te klauteren en te klimmen, te sjouwen en te bouwen, te kruipen, te duwen en te trekken; spelen met karren en fietsjes, met klim- en glijmaterialen; spelen met kleiner materiaal: ballen, scheppen, emmers, vormen, kisten en planken; rennen en ravotten, fietsen rijden en rollen; bewegingscircuit en hindernisbaan; kinderspelletjes, dans- en bewegingsspelletjes en behendigheidsspelletjes.
- **Uitstapjes of gast in de groep:** er kan voor gekozen worden om een uitstapje met de kinderen te maken behorende bij het thema, b.v. naar de kapper of de bakker of het dierentuintje; er kan voor gekozen worden om een gast aan het thema te koppelen en deze uit te nodigen op de groep, b.v. een postbode, de verpleegkundige van het consultatiebureau.

In de activiteiten en het pedagogisch handelen is vanuit spel het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de taal/spraakontwikkeling, de senso-motorische ontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling verwerkt.

De taalontwikkeling en -stimulering staan binnen het thema en vrij spel centraal. Ook bij alle andere momenten zoals samen eten, buiten spelen en verzorging.

Vanuit het thema, de activiteiten en de ontwikkeling van de kinderen bepalen we welke rol wij als pedagogisch medewerker vervullen.

Vrij spel:

Tijdens het vrij spel mogen de kinderen zelf een activiteit kiezen. We bieden hiertoe verschillende materialen (eventueel vanuit het thema) aan en kinderen mogen bepaalde materialen zelf pakken. Kinderen krijgen de vrijheid in spel en materiaalkeuze.

De materialen en speelplekken sluiten aan op de ontwikkelingsfase van de kinderen en tijdens een thema ook op het thema.

Bij het vrijspelen volgen we het spel van de kinderen. We observeren en/of kunnen met de kinderen mee gaan spelen. We kunnen andere kinderen bij het spel betrekken, het spel helpen uitbreiden en verdiepen.

Kinderen met een VVE-indicatie worden specifiek gevolgd tijdens het vrij spel en uitgenodigd deel te nemen aan het spel en de activiteit waarbij de pedagogisch medewerker aansluit. Of de pedagogisch medewerker sluit aan bij het spel van het kind met VVE.

Pedagogisch medewerkers werken vanuit een sensitieve houding aan het ontwikkelingsgericht begeleiden van kinderen, bieden een activiteiten aanbod met respect voor de autonomie, werken pratend en uitleggend aan de interacties tussen kinderen.

We bedenken, plannen en voeren gevarieerde activiteiten met de kinderen uit. Waarbij we inhoudelijk gestuurde activiteiten met ruimte voor de initiatieven van kinderen afwisselen met vrij spel vanuit de eigen keuze van kinderen (zie dagindeling).

Alle kinderen zijn welkom.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Wij volgen alle kinderen in hun ontwikkeling. Hier voor stemmen we ons pedagogisch handelen met het activiteitenaanbod af op de ontwikkeling van het individuele kind en het kind in de groep. We observeren de kinderen breed, echter vooral in hun spel. In hun spel laten kinderen zien hoe ze zich ontwikkelen op o.a. sociaal-emotioneel gebied, senso-motorisch gebied, cognitief gebied. We zien en horen de taal-spraakontwikkeling, hoe verloopt de interactie tussen kinderen onderling en tussen het kind en de pedagogisch medewerkers. We zien hoe het kind zijn eigen vaardigheden en talenten ontwikkelt.

Elk kind heeft een eigen mentor en de ontwikkeling van elk kind wordt structureel gevolgd.

Alle pedagogisch medewerkers van het team in de speelleergroep hebben oog voor de ontwikkeling van alle kinderen in de groep. Aan ieder kind wordt een eigen mentor (één pedagogisch medewerker van het team) toegewezen. De pedagogisch medewerkers verdelen de kinderen binnen hun team. Ouders blijven met vragen of opmerkingen, bijvoorbeeld over hun kind, bij alle pedagogisch medewerkers van het team terecht kunnen.

Dit betekent:

- De mentor werkt op de groep van het kind.
- De mentor is direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind.
- De mentor volgt specifiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.
- De mentor observeert het kind en registreert de ontwikkeling van het kind in Kijk! (ons digitale kindvolgsysteem). Momenteel is er een overgangsfase gaande van digitaal kindvolgsysteem Horeb naar KIJK! 0-7. Deze periode zal tot ongeveer medio 2024 duren.
- De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders om het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind mee te bespreken.
- De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met de ouders (intakegesprek, gesprekken tijdens breng- en haaltijd, jaargesprek, evaluatiegesprekken voor kinderen met VVE, eindoverdracht naar basisschool).
- De mentor onderneemt actie als er bijzonderheden worden gesignaleerd in de ontwikkeling van het kind en kan een rol vervullen in het contact met andere professionals (met toestemming van ouders).
- De ouders worden tijdens het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Ze ontvangen het Formulier ouders mentor speelleergroep. Met daarin uitleg en waarin de naam van de mentor vermeld staat als schriftelijke bevestiging.

Soms signaleren we dat de ontwikkeling anders verloopt bij een kind. Dit kan zich uiten in een verstoorde ontwikkeling of ander gedrag. We gaan dan extra observeren om beter in beeld te krijgen wat er met het kind gebeurt. We bespreken wat we zien en wat we horen met de ouders. Hierbij kunnen we ondersteuning vragen van de pedagogisch coach van het kindercentrum en/of van de intern begeleider van de basisschool. Samen met de ouders gaan we in overleg hoe we samen hun kind extra gaan ondersteunen in zijn ontwikkeling.

Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben kunnen vanaf 2½ jaar in aanmerking komen voor een VVE-indicatie (Vroeg- en Voorschoolse Educatie). Als een VVE-indicatie wordt toegekend dan heeft het kind recht op 960 uur VVE-aanbod. Dit kunnen we realiseren door het kind 4 dagdelen (4 x 4 uur = 16 uur per week) te plaatsen in de speelleergroep. Speelleergroep De Boemeltrein is de 40 schoolweken geopend van maandag- t/m vrijdagochtend. In de periode dat een kind 2½ jaar is tot **het** 4 jaar wordt, zal **het** 60 weken naar de speelleergroep komen. 16 uur per week x 60 weken = 960 uur VVE-aanbod.

Samen met de ouders volgen we het volgende stappenplan:

- De mentor of de verpleegkundige van de Jeugdgezondheidszorg informeert ouders dat hun kind in aanmerking zou kunnen komen voor een VVE-indicatie. Deze indicatie kan voortkomen uit de zogenaamde Gewichtenregeling (er wordt gekeken naar de hoogst genoten opleiding van de ouders) en/of omdat er zorgen zijn over met name de spraak- en taalontwikkeling, de senso-motorische ontwikkeling of de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.
- De mentor of pedagogisch coach gaat in overleg met de verpleegkundige en arts van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). De arts kan een VVE-indicatie toekennen.
- Als de VVE-indicatie is toegekend dan worden de ouders door de mentor of door de JGZ geïnformeerd. De mentor geeft de ouders aan dat de ontwikkeling van hun kind door de pedagogisch medewerkers van de groep samen met de JGZ gevolgd zal gaan worden en dat er regelmatig overleg met de JGZ gevoerd zal worden. De mentor geeft informatie over het belang van minimaal 16 uur plaatsing in de speelleergroep. Ouders worden gestimuleerd om hun kind minimaal 16 uur te brengen om hun kind een zo goed mogelijke start op de basisschool te geven. Ook wordt met de ouders besproken welke inspanning wij van hun verwachten ten aanzien van de VVE-indicatie en het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind.
- Vanaf het moment dat het kind met VVE start, wordt het geobserveerd op alle ontwikkelingsgebieden en vindt na 8 weken een eerste evaluatie plaats met een registratie (=0-meting) met ouderrapport (volgens Kijk!). Deze evaluatie is als start bedoeld om de ondersteuningsvraag van het kind te bepalen en om het resultaat van het VVE-aanbod mee te gaan bepalen.
- De mentor legt ouders uit wat het VVE-aanbod ter ondersteuning voor hun kind inhoudt: er wordt met de ouders een Plan van aanpak voor een individueel kind (volgens Kijk!) opgesteld (vanuit de VVE-indicatie en de 8-weken observatie) waarbij in kleine stappen doelen worden gesteld waar het kind in zijn ontwikkeling naar toe kan groeien.
- Het aanbod van spelactiviteiten wordt afgestemd op de ontwikkelingsdoelen van het kind. De pedagogisch medewerkers (waaronder de mentor) bieden individuele en groepsondersteuning aan het kind. Observeren het kind en registreren de observaties om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen en om verdere stappen in de ontwikkelingsondersteuning te kunnen gaan zetten. De pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig samen de kinderen met een VVE-indicatie en stellen zo nodig de doelen per kind bij. Gemiddeld 4 x per jaar vindt er overleg plaats tussen de mentor en de JGZ waarin de ontwikkeling van het kind en het verloop van het VVE-aanbod wordt besproken. Bij dit overleg met de JGZ sluiten de pedagogisch coach van het kindercentrum en de gezinscoach die contactpersoon van de Brede School is aan.
- Iedere 8-10 weken voert de mentor een evaluatiegesprek met de ouders. Aan bod komen de ontwikkeling van hun kind, welk aanbod hun kind heeft gehad, wat hier het resultaat van is en welke volgende stappen er genomen zullen gaan worden (**Plan van aanpak**). Het is heel belangrijk om hierin goed af te stemmen en samen te werken met de ouders.
- Ouders worden geïnformeerd over de screening die door een logopediste van de GGD bij hun kind uitgevoerd zal worden als het kind ongeveer 2 jaar en 9 maanden oud is. Ouders worden uitgenodigd bij de screening aanwezig te zijn en ontvangen meteen de uitslag hiervan. Met toestemming van de ouders ontvangt de mentor informatie over de screening.
- Ouders worden geïnformeerd over het belang om thuis gericht met taal bezig te zijn, bijvoorbeeld met het lezen van boekjes en het kind laten vertellen. De mentor geeft tips welke activiteiten (eventueel vanuit het thema) ouders kunnen doen met hun kind om de spraak- en taalontwikkeling te stimuleren.
- De ouders worden uitgenodigd om een dagdeel in de groep mee te komen draaien.

- De VVE-activiteiten worden aangeboden in kleine groepjes kinderen, individueel en in de gehele groep (van maximaal 16 kinderen). Altijd onder begeleiding van minimaal 1 VVE gecertificeerde pedagogisch medewerker.
- Vanuit de observaties stemt de mentor het aanbod en de activiteiten af op het individuele kind. Indien nodig vraagt de mentor toestemming aan de ouders om contact op te nemen met bijvoorbeeld de logopedist of een andere professional die het kind begeleidt.
- Als het kind met VVE-indicatie doorstroomt naar de basisschool dan wordt de VVE-indicatie in de eindoverdracht vermeld. Er wordt beschreven welke ondersteuning en begeleiding er in de speelleergroep hebben plaatsgevonden en welk resultaat deze hebben. Met de eindoverdracht borgen we de doorgaande lijn van dagopvang naar basisschool.

We hebben samen met de gemeente, kinderopvang en basisscholen de volgende resultaatafspraken voor VVE geformuleerd:

1. Elk kind groeit, verkleint of behoudt hooguit dezelfde afstand van de ontwikkelleeftijd met de kalenderleeftijd op de volgende domeinen:

- a. Sociaal-emotioneel (welbevinden, betrokkenheid, basissenmerken)
- b. Motoriek
- c. Taal
- d. Rekenen

2. Kinderen voldoen aan het einde van (de eerste keer) groep 2 * E2 aan de persoonlijke/ algemene en leervoorwaarden om aan het aanvankelijke leerproces te beginnen zoals de cruciale doelen van beginnende geletterdheid en gecijferdheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motoriek met de ontwikkelleeftijd tussen 5,6-6,6 jaar.

*Voor peuters: om naar het basisonderwijs door te stromen moet de ontwikkelleeftijd tussen de 3,6 en 4,6 jaar zijn.

De basissenmerken moeten zo zijn dat de peuter kan komen tot ontwikkelen/leren

De kinderen krijgen ondersteuning in de eigen groep met deskundige begeleiding van de pedagogisch medewerkers, ondersteuning van de pedagogisch coach en eventueel intern begeleider/teamleider basisschool.

Heeft een kind een grotere ondersteuningsvraag waarbij het kind (nog) niet in aanmerking komt voor het VVE-aanbod of waarbij het VVE-aanbod niet toereikend is dan gaan we samen met de ouders in overleg om extra expertise van andere samenwerkingspartners in te gaan zetten. Deze samenwerkingspartners zijn o.a. Jeugdgezondheidszorg, Gezinscoaches, Integrale Vroeghulp, PSW, Kentalis, Adelante, Mutsaersstichting.

Wij willen vroegtijdig inzetten op mogelijke signalen die wijzen op een andere ontwikkeling van het kind en passende zorg en ondersteuning bieden in de "gewone wereld" van de dagopvang. In nauwe samenwerking met de ouders.

Het lukt niet altijd om vanuit de specifieke behoefte van het kind de zorg en ondersteuning te realiseren binnen de eigen groep. Of om kinderen met ontwikkelingsproblematiek, stoornis of beperking opvang en ondersteuning te bieden in reguliere dagopvang of speelleergroep.

Onze visie is dat kinderen moeten kunnen opgroeien in hun eigen omgeving, bij hun ouders in hun gezin. Dat vinden wij ook gelden voor kinderen met ontwikkelingsproblematiek, stoornis of beperking, met of zonder diagnose. Opvoeding en ontwikkeling van deze kinderen verloopt minder vanzelfsprekend.

Kinderen met een specifieke zorgvraag waarbij langere tijd extra ondersteuning nodig is, kunnen met een indicatie (afgegeven door externe professionals) opvang aangeboden krijgen in bijvoorbeeld Dol-fijn, een specialistische ontwikkelgroep, gevestigd in 't Anker. Mocht het voor een kind tijdelijk of voor langere duur nodig zijn om begeleiding of behandeling te krijgen in een meer afgestemde omgeving dan kan het mogelijk een plek krijgen in deze specialistische ontwikkelgroep.

In Do-Ifijn werken gespecialiseerde pedagogisch medewerkers van PSW.

We doen het samen! Dat betekent dat we samenwerking stimuleren tussen Do-fijn en de speelleergroepen van het kindercentrum. Door gericht samen te werken binnen de locatie kunnen we de zorg en ondersteuning bieden die het kind nodig heeft in de eigen omgeving van het kind, dicht bij huis.

Alle kinderen kunnen ervaren dat iedereen verschillend is en dat het Gewoon anders, anders gewoon is.

Het streven is om deze kinderen zo snel mogelijk en zoveel mogelijk te laten integreren binnen de reguliere groepen van de speelleergroep of dagopvang.

We doen het samen! Dat betekent samen met ouders, collega's van de andere organisaties die extra expertise bieden, samen met de andere groepen en collega's van het kindercentrum.

Samen met de ouders wordt de hulpvraag bepaald en het passende antwoord daarop. Er wordt een ontwikkelingsgericht behandel- of begeleidingsaanbod vastgesteld afgestemd op de ontwikkelingsvraag van het kind.

De zorg komt zoveel mogelijk naar het kind, in plaats van dat het kind naar de zorg gaat. Ouders brengen en halen de kinderen zelf. Hierdoor ontstaat er een intensief contact tussen ouders en pedagogisch medewerkers.

Het is belangrijk te zorgen voor een tijdige afstemming in de doorgaande lijn tussen kinderopvang en basisschool. Als er rond de leeftijd van drie jaar signalen of zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind en bij kinderen met een VVE-indicatie vragen we vanuit de kinderopvang toestemming aan de ouders om contact op te mogen nemen met de intern begeleider of teamleider van de basisschool waar het kind is aangemeld. Deze wordt gevraagd mee te kijken en mee te denken of een plaatsing in groep 1 op termijn passend is en/of welke ondersteuning, begeleiding passend zou kunnen zijn om de doorstroom naar de basisschool te bevorderen. Ouders, kinderopvang en basisschool gaan samenwerken om de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk te volgen en te stimuleren.

Rond de leeftijd van 3 jaar en 6 maanden vindt een zelfde afweging plaats of er signalen of zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind en bij kinderen met een VVE-indicatie en kan aan ouders toestemming gevraagd worden om contact op te mogen nemen met de intern begeleider of teamleider van de basisschool.

Door de informatie te delen met de basisschool is deze in staat in te schatten of zij de passende vorm van onderwijs, hulp en begeleiding kunnen bieden.

Als er meer nodig is kan er tijdig gezocht worden naar extra ondersteuning of een andere, meer passende, vorm van onderwijs. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders, kinderopvang, bovenschools zorgcoördinator en de intern begeleider of teamleider van de basisschool.

Ongeveer 4 tot 6 weken voor de plaatsing in de basisschool maakt de mentor van het kind in de kinderopvang de eindoverdracht en bespreekt deze met de ouders. In de Eindoverdracht staat de ontwikkeling van het kind beschreven en welke ondersteuning of begeleiding het kind in de ontwikkeling mogelijk gekregen heeft.

De ouders wordt om toestemming gevraagd de informatie van de Eindoverdracht met de basisschool te delen.

De speelleergroep en de Jenaplan visie

De visie van OJBS de Triolier:

De Triolier is een openbare school. Het openbaar onderwijs kenmerkt zich door de algemene toegankelijkheid en het pluriforme karakter.

Dit betekent dat zij openstaan voor alle kinderen ongeacht de geloofs- en/of levensovertuiging van de ouders en ongeacht hun culturele achtergrond.

Dit maakt deze school tot een natuurlijke ontmoetingsplaats. Anders gezegd: de leef- en werkgemeenschap van de Triolier is de maatschappij in het klein.

De school schept een leef- en werkklimaat waarin respect voor anderen, openheid en waardering voor elkaar voorop staan.

De metafoer niet apart maar samen onderschrijven zij van harte voor de totale organisatie van de school (leerlingen, leerkrachten, ouders en bestuur).

De Triolier is een Jenaplanschool. Dit betekent dat de school werkt vanuit de visie dat:

- elk mens en dus ook elk kind uniek is.
- elk kind het recht heeft een eigen identiteit te ontwikkelen in relatie met anderen.
- elk kind als totale persoon erkend wordt en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken wordt.
- mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling en die ieders unieke en onvervangbare waarde respecteert.

De missie van OJBS de Triolier:

De Triolier wil een kindvriendelijke basisschool zijn. Ze streven naar een pedagogisch klimaat waarin een goede sfeer en in goede onderlinge relatie kinderen, leerkrachten en ouders zich veilig en geborgen voelen.

Binnen de leef- en werkgemeenschap gaan ze uit van de behoeften aan erkenning, verantwoordelijkheid geven en nemen, zelfstandig bezig zijn, nieuwe ervaringen opdoen, liefde, geborgenheid en rust, duidelijke leiding, beweging, creativiteit en samenwerking van de kinderen.

Er is veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen als basis voor verdere cognitieve ontwikkeling (o.a. het leren lezen en rekenen) in een doorgaande ontwikkelingslijn.

De openbare school is een deel van de samenleving. Dit betekent dat de school probeert om de kinderen voor te bereiden op de maatschappij zodat zij hierin kunnen functioneren. Maar ook dat de kinderen in de toekomst een positieve bijdrage kunnen leveren bij het verder ontwikkelen van de samenleving door zorg en aandacht voor de medemens en voor natuur en milieu.

De school wil dit bewerkstelligen door samen te leren. *Verschillen tussen kinderen worden gezien als uitgangspunt voor het leren.* Binnen deze pedagogische situatie gaat de Triolier uit van de vijf basisactiviteiten van het Jenaplan-onderwijs: het gesprek, het spel, het werk, het samenwerken en de viering.

Het is belangrijk dat kinderen evenwichtige, sociale, zelfstandige personen worden die een goed gevoel van eigenwaarde hebben. Het worden tot een evenwichtig mens heeft te maken met het verwerven van zelfstandigheid, sociale omgang en een goed gevoel voor eigen waarde.

De Boemeltrein werkt samen met de basisschool om een doorgaande lijn van speelleergroep naar de basisschool voor de kinderen te creëren.

Hiervoor verwerken we de vier basisactiviteiten **het gesprek, het spel, het werk, het samenwerken en het vieren** in ons pedagogisch en ontwikkelingsgericht handelen in de speelleergroep.

Vragen die we ons hierbij stellen zijn:

- Wat is het doel van de activiteit?
- Hoe willen we dit bereiken?

- Met welke middelen?
- Hoe evalueren en registreren we?
- Is het doel bereikt?

Het gesprek in de kring:

De dag in de speelleergroep wordt begonnen en afgesloten met de kring. De kring is opgenomen in het dagritme dat voor de kinderen visueel wordt gemaakt met fotokaarten. De kinderen worden uitgenodigd zelfstandig een stoel in de kring te zetten. Iedereen zit op een stoel waarbij we een actieve luisterhouding stimuleren. De kring is op een vaste plek in de groep.

We starten het dagdeel gezamenlijk in de kring: we openen de dag, wisselen informatie uit en bieden activiteiten met een talig karakter aan. De begroetingskring is een vast begin van het dagdeel. Elk kind wordt persoonlijk met zijn naam begroet. Er is aandacht voor ieder kind om het kind het gevoel te geven dat het gezien wordt en dat het zich welkom voelt.

In de kring bespreken we wat we gaan doen en wat we hebben gedaan door middel van het benoemen en omdraaien van fotokaarten.

In de kring kunnen we allerlei activiteiten aanbieden zoals kringspelletjes, muziekspelletjes, dansspelletjes, luisterspelletjes. We betrekken alle kinderen bij de activiteiten door vragen te stellen en de kinderen uit te dagen om mee te denken en te doen met als doel om een grote betrokkenheid bij de kinderen te bewerkstelligen. Voor iedereen geldt: je mag zijn zoals je bent. Lukt het alleen: prima. Lukt het niet alleen dan doen we het samen.

We sluiten het dagdeel gezamenlijk in de kring af met het koffertje. Het is een vast afsluiting van het dagdeel en geeft houvast aan de kinderen. De inhoud van het koffertje laat zien wat de kinderen hebben gedaan. Voor de peuter is het elke keer weer spannend: wat zit er in het koffertje, wie mag het koffertje open maken? De inhoud van het koffertje geeft een prikkel om de aandacht van de kinderen te krijgen. We doen steeds iets anders in het koffertje wat te maken heeft met een activiteit (spel, verhaal, liedje), met het thema of met wat er die dag heeft plaatsgevonden.

Het spel: spelen = leren en leren = spelen

We creëren een rijke speelomgeving in de groep en we halen de betekenisvolle wereld van buiten naar binnen.

De activiteiten die we aanbieden worden samengesteld vanuit het thema of met een vooraf vastgesteld doel (VVE) en gericht op diverse ontwikkelingsgebieden. De activiteiten zijn gericht op experimenterend spel en constructiespel, samen lezen en vertellen, gespreksactiviteiten en kringactiviteiten, manipulerend spel en rollenspel, bewegingsspel, rekenactiviteiten in het spel en uitstapjes of gast in de groep.

De kinderen kunnen kiezen tussen diverse materialen en activiteiten. Tijdens het spel volgen we de ontwikkeling van het kind en stemmen ons handelen af op het spelende kind. We benoemen wat er gebeurt en spelen in op de initiatieven en reacties van het kind. We stimuleren de kinderen om zelf keuzes te maken en beslissingen te nemen. Tijdens vrij spel staan er verschillende keuzes aan speelmaterialen waar kinderen vrij mogen spelen met het materiaal.

We werken ook met een vertelafel: het thema wordt uitgewerkt op de vertelafel, bijvoorbeeld aan de hand van een boek. Het boek en de materialen uit het boek worden op de vertelafel uitgesteld. De inhoud op de vertelafel groeit vanuit de inbreng van de kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Kinderen kunnen spelen in de themahoek of bij de andere activiteitenplekken. We bieden bewegingsspel binnen en buiten.

Kinderen leren spelenderwijs dat iedereen anders is. Voorwaarde is dat dit kan plaatsvinden vanuit een gevoel van welbevinden. *Durven vertrouwen op een ander om verder te komen.*

Het werk (= het spel in het activiteiten aanbod) en samenwerken:

De activiteiten voor de kinderen komen voort uit het thema, verschillende ontwikkelingsmaterialen "uit de kast", knutselen en construeren en zintuigelijke ontwikkeling met diverse materialen.

Het activiteiten aanbod vindt grotendeels plaats vanuit de initiatieven van de pedagogisch medewerker die inspeelt op de initiatieven van de kinderen. Spelen en werken zijn elkaars verlengde.

De thema's worden voor een aantal weken gepland en kunnen langer duren of ingekort worden al naar gelang de interesse en inbreng van de kinderen. Tijdens de overgang van het ene naar het andere thema plannen we themavrije weken in.

Met de thema's sluiten we aan bij de belevingswereld van de kinderen en sluiten aan bij de ontwikkelingsfase van de kinderen. We zorgen voor nieuwe prikkels en een rijke speel- leeromgeving met aandacht voor herhaling. We stimuleren de kinderen om een eigen inbreng te geven. Vaak geven we het eerste zetje met de bedoeling dat het kind hierop reageert. We observeren de kinderen om vervolgactiviteiten vorm te geven.

In de speelomgeving zorgen we dat er voldoende ruimte is voor spelontwikkeling, mogelijkheden tot ontdekken en samenwerken in de verschillende activiteitenplekken.

In de interactie naar de kinderen richten we ons op verdieping in het spel van de kinderen. We zijn betrokken bij de activiteit en delen dit met de andere kinderen: sfeercommunicatie. We reflecteren de activiteit met de kinderen: we tonen het aan elkaar, we praten er over, materialen mogen blijven staan. Waarbij het samen bezig zijn veel belangrijker is dan het resultaat.

Met de fotokaarten kunnen de kinderen het verloop van de verschillende activiteiten volgen. De fotokaarten geven structuur en houvast aan het dagritme van de kinderen.

Het vieren:

In de speelleergroep vinden vieringen plaats zoals de verjaardag van de kinderen, bijzondere gebeurtenissen (lief en leed), verhuizing van kinderen en de komst van nieuwe kinderen.

We vieren ook feesten samen met de kinderen van de basisschool zoals Sinterklaas, Sint Maarten, Kerst, carnaval en de gezamenlijke verjaardag van de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten.

We nemen deel aan de opening van het schooljaar en de weekopening van de basisschool. We starten samen de week en nemen actief deel door als speelleergroep op het podium te gaan staan en de weekopening mee te verzorgen.

Gezamenlijke vieringen zorgen mede voor een doorgaande lijn van speelleergroep naar basisschool.

In de speelleergroep zorgen we er voor dat het activiteiten aanbod van de viering gerelateerd is aan de ontwikkeling van de peuter. Het kind leert om samen te vieren waarbij de beleving en betrokkenheid van elk kind voorop staat. We proberen de kinderen te stimuleren om deel te nemen aan de viering. De kinderen worden uitgenodigd om te vieren: mogen = niet moeten. We nodigen kinderen tot een reactie uit, staan open voor deze reactie en spelen hier op in. We prikkelen de kinderen tot interactie, participatie en letterlijk oog krijgen voor de ander. Kinderen mogen op hun eigen manier reageren op de situatie. We zorgen voor de juiste sfeer van de viering. Het moment van vieren is duidelijk en heeft een duidelijk begin en een duidelijke afsluiting.

Wij nodigen de ouders uit om tijdens deze weekopening van de peuters aanwezig te zijn in de aula van het schoolgebouw.

Verzorging

Goede verzorging en welbevinden van kinderen zijn basisvoorwaarden binnen de speelleergroep. Welbevinden door de kinderen de ruimte te geven en in hun waarde te laten. We stemmen ons handelen af op wat een kind op dat moment nodig heeft. We besteden daarom veel aandacht aan het welzijn van de kinderen. Bij de verzorging vinden we emotionele en lichamelijke veiligheid en een goede hygiëne belangrijk om een goede gezondheid en het welzijn van het kind te bevorderen.

Eten en drinken:

Met elkaar eten en drinken biedt een moment van rust. De kinderen wachten op elkaar en hebben contact met elkaar en wij hebben contact met de kinderen. Een prettige sfeer creëren vinden we heel belangrijk.

Ontwikkeling van de zindelijkheid:

Het zindelijk worden van kinderen zien we als een individueel en geleidelijk proces. Er wordt uitgegaan van het tempo van het kind. We stimuleren en ondersteunen het kind bij de zindelijkheidstraining. Het zindelijk worden van hun kind bespreken we regelmatig met de ouders. We hebben een vast moment voor toiletbezoek. Tussentijds geven de kinderen zelf aan als ze naar het toilet moeten.

Wennen

Bij elk kind gaan we bewust om met de wenperiode. We vinden het belangrijk dat een kind vertrouwen krijgt in de pedagogisch medewerkers en de vrijwilligers. We ondersteunen het kind zijn eigen plek in de groep te vinden.

Meestal in de week voorafgaande aan de uiteindelijke plaatsing van een peuter, worden de ouder(s) en hun kind uitgenodigd om een gedeelte van de ochtend in de groep mee te draaien. Dit proberen we op het einde van de ochtend te plannen. De pedagogisch medewerkers proberen tijdens dit kennismakingsbezoek al spelenderwijs met het kind in contact te komen. We bieden aan, dringen niet op. We benoemen wat we zien en het kind mag aangeven wat het wil. We stellen ons liefdevol en uitnodigend op.

Als de andere kinderen naar huis zijn vindt er het intakegesprek plaats. Dit doet de mentor (één van de pedagogisch medewerkers) met de ouders, de andere pedagogisch medewerker probeert contact te krijgen met het kind door goed naar het kind te kijken en in te spelen op waar het op dat moment mee bezig is.

In het intakegesprek wordt het wennen besproken, het brengen tijdens de eerste ochtend en ook hoe de ouders hun kind kunnen voorbereiden op de speelleergroep.

Bij het jonge kind vanaf 2 jaar wordt een proefperiode om te wennen afgesproken.

Samen met de ouders kijken we in deze proefperiode of het kind er qua ontwikkeling aan toe is om naar de speelleergroep te komen.

Het kind mag als dit nodig mocht zijn ook tijdelijk een knuffel meenemen.

In de beginperiode zullen de pedagogisch medewerkers en vrijwilligers extra letten op het nieuwe kind door activiteiten, regels en afspraken zoals bijvoorbeeld wij gaan in de kring, wij gaan naar de weekopening, wij gaan opruimen extra aan het nieuwe kind persoonlijk nog eens te noemen en uit te leggen. We hebben dagritmefoto's in de groep en die benoemen we nog eens extra aan het nieuwe kind.

We wijzen ouders er op dat ze duidelijk afscheid van hun kind mogen nemen. Ook als hun kind huilt dat ze dan toch op een gegeven moment moeten gaan. We zullen het kind als het dit wil bij ons nemen en troosten en zijn of haar gevoel proberen te benoemen.

We nemen het kind en zijn gevoel serieus. We proberen het af te leiden met spelmaterialen of we roepen andere kinderen er bij die mogelijk voor afleiding zorgen. Sommige kinderen willen even met rust gelaten worden, dit mag ook. We zullen dan wel op momenten contact proberen te maken om het kind bij de groep en de activiteit te betrekken of door naar het kind toe te gaan of door het spelmateriaal aan te bieden. Door het uit te nodigen en er voor het kind te zijn. We benoemen altijd dat papa of mama het weer komt ophalen.

Mocht het wennen echt niet lukken, nadat we van alles hebben geprobeerd dan kunnen we besluiten om de ouders te bellen om het kind eerder op te komen halen.

Afhankelijk van de situatie kunnen we in overleg met de ouders besluiten om andere afspraken te maken bijvoorbeeld om het kind eerder te komen halen of om het kind later te brengen. Misschien ook wel om nog even te wachten met het kind naar de speelleergroep te brengen. Ons handelen stemmen we zoveel mogelijk af op het individuele kind en zijn ouders.

We bieden ouders altijd de mogelijkheid om ons tussendoor te bellen om te vragen hoe het gaat en anders kunnen wij de ouders bellen om hen te informeren.

In de beginperiode bespreekt een pedagogisch medewerker bij het ophalen met de ouders hoe de ochtend voor het kind is verlopen.

Als een kind eenmaal goed is gewend (die periode kan voor ieder kind anders zijn) dan nodigen we de ouder(s) uit voor een bezoek aan de groep. De ouders mogen de ochtend meedraaien en krijgen op deze manier een indruk van het reilen en zeilen in de speelleergroep. Dit is ongeveer na twee maanden.

Brengen en halen buiten de groep

De ouders brengen hun kinderen tot aan de buitendeur van de speelleergroep. Een pedagogisch medewerker begroet de ouder en het kind aan de deur en brengt het kind naar de groep. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen kort informatie met elkaar uitwisselen. Vervolgens kunnen de ouders afscheid nemen. Als het nodig is ondersteunt de pedagogisch medewerker de ouder en het kind bij het afscheid nemen. Vanwege een rustige opstart en afsluiting van de ochtend kiezen wij er voor om de ouders buiten de groep afscheid te laten nemen van hun kind en ook buiten te wachten totdat wij het kind naar buiten begeleiden. Om ouders toch bij het reilen en zeilen van de Boemeltrein betrokken te houden krijgen de ouders een overzicht aangereikt waarop staat wanneer ze in een bepaalde week hun kind in de groep mogen ophalen. Dit is een aantal keren verdeeld over een schooljaar.

We vinden het vooral voor de jonge peuters erg belangrijk dat zorgvuldig met het afscheid nemen wordt omgegaan. Kinderen moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet. Het is belangrijk dat de ouder duidelijk afscheid neemt en vervolgens weggaat.

Er is geen in- en uitloop van ouders en dat brengt rust in de groep. De pedagogisch medewerker ondersteunt het kind in het naar binnen komen en stimuleert de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind bij de jas en tas ophangen en om vervolgens te gaan spelen.

Kinderen en pedagogisch medewerkers kunnen meteen met het ochtendprogramma starten.

Kinderen kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten dat ze ook weer opgehaald worden. Door middel van fotokaarten wordt de ochtendindeling aangegeven. Aan het einde van de ochtend komen de ouders hun peuter weer ophalen. Om hier alle aandacht aan te kunnen geven, zorgen we er voor dat rond dit tijdstip alle activiteiten zijn afgerond.

We stimuleren de zelfstandigheid en zelfredzaamheid door de kinderen zelf hun jas aan te laten trekken en hun tas te pakken. We zien dat kinderen ook elkaar helpen.

De ouders wachten met ophalen buiten de speelleergroep. De pedagogisch medewerker roept het kind waarvan de ouder is gearriveerd en neemt het mee naar de ouder. Ouders en pedagogisch medewerker kunnen kort met elkaar informatie uitwisselen. Vervolgens nemen we afscheid van de ouder en het kind.

Als er bij het brengen of halen van het kind noodzakelijk meer informatie uitgewisseld moet worden, dan nemen we de ouder even apart.

Ook kan er altijd een afspraak gemaakt worden om uitgebreider met elkaar in gesprek te gaan.

De dagindeling

We volgen een algemene dagindeling om zo veel mogelijk ritme, regelmaat en structuur aan te bieden. Regelmaat geeft veiligheid, vertrouwen en duidelijkheid aan kinderen. De dagindeling leggen we met fotokaarten aan de kinderen uit. De fotokaarten hangen op een zichtbare plek voor de kinderen in de ruimte. De kinderen kunnen zelf of samen naar de fotokaarten kijken. Met de fotokaarten weten de kinderen waar ze aan toe zijn, wat de bedoeling is, zien ze wat we al gedaan hebben en wat we nog gaan doen.

We kunnen flexibel met de dagindeling omgaan als de situatie daar naar vraagt.

- Instroom en vrij spel voor de kinderen met materialen die klaarliggen.
- Welkomstkring en geleide activiteit gericht op taal (eventueel vanuit het thema).
- Samen fruit en soepstengel eten en drinken. Liedjes zingen en gesprekjes voeren.
- Toiletronde
- Vrij spel buiten (rijdend materiaal, zandbak, klein veldje, klimrek). Vanwege de herinrichting van het schoolplein spelen we voorlopig op het kleine veldje. Tijdens werkzaamheden is het "werkgebied van de werklui" afgeschermd met bouwhekken.
- Geleide activiteit (eventueel vanuit het thema).
- Afsluiting met "het koffertje". Rustige afbouw en ophaalmoment met gelegenheid voor korte overdracht met ouders.

Afhankelijk van het weer vinden de activiteiten binnen (in de groepsruimte) of buiten (o.a. op de buitenspeelruimtes) plaats.

We vinden een gebalanceerd dagprogramma belangrijk met aandacht voor de verschillende ontwikkelingsgebieden en aanbod van rijke, gevarieerde activiteiten gedurende de dag.

Vrij spel is echt vrij spel, waarbij de kinderen uit verschillende speelmaterialen kunnen kiezen.

Het aanbod van activiteiten wordt voorbereid en geleid door de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers starten een inhoudelijk gestuurde activiteit en bieden vervolgens ruimte voor de initiatieven van kinderen en spelen in op wat kinderen ervaren en doen.

Er is een continue wisselwerking tussen kinderen, pedagogisch medewerkers en hun omgeving.

Ouderbetrokkenheid

Om kinderen optimale ontwikkelkansen te kunnen bieden heeft elke speelleergroep een taak ten opzichte van ouders. Ouders zijn en blijven verantwoordelijk voor hun kind. De sluitende aanpak (het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn) zal in eerste plaats door de ouders in de thuissituatie vormgegeven worden. Informatie uitwisseling, overleg en afstemming m.b.t. de individuele aanpak van het kind zijn taken die wij ten opzichte van de ouders hebben.

Door het laagdrempelige karakter van de speelleergroep kunnen ouders hun vragen, zorgen en/of andere opvoedkundige kwesties neerleggen bij de pedagogisch medewerkers. We hebben ten aanzien van opvoedkundige vragen ook een verwijzende taak en kunnen fungeren als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod aan opvoedingsondersteuning. Het uitvoeren van dit aanbod gebeurt in samenwerking met externe deskundigen en/of door externe deskundigen. We dragen verder bij aan contacten tussen ouders onderling waarbij (opvoedings)ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Wederzijdse verwachtingen

Wat kan een ouder van de pedagogisch medewerkers verwachten en wat verwachten de pedagogisch medewerkers van ouders?

- Een open contact, dit legt de basis voor de ontwikkeling van het kind;
- Betrokkenheid, gezamenlijk de zorg en de opvoeding delen;
- Respect voor elkaars werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn;
- Het contact tussen de ouder en de pedagogisch medewerkers betreft altijd zaken die te maken hebben met het eigen kind. Dit betekent dat er geen informatie wordt gegeven over andere kinderen.

Contactmomenten

Er zijn verschillende contactmomenten mogelijk tussen ouders en pedagogisch medewerkers:

- Korte gesprekken tijdens het brengen en halen van het kind;
- Gesprekken op uitnodiging: de periodieke oudergesprekken of extra oudergesprekken;
- Ouderavonden;
- Tijdens informatiebijeenkomsten;
- Via de nieuwsbrief;
- [Via Whatsapp](#)

De plaats van de ouders in de speelleergroep

Ouders zijn klant van de speelleergroep en opvoeder van hun kind(eren). Deze twee posities maakt dat we onderscheid maken in:

- de dienstverlening aan ouders: zij zijn klant van speelleergroep de Boemeltrein en hebben recht op inspraak en invloed in de speelleergroep door middel van de oudercommissie. De Boemeltrein heeft een eigen oudercommissie van drie leden. Zij denken mee over zaken als prijswijzigingen, de invulling van verantwoorde kinderopvang en het pedagogisch beleid.
- de samenwerking met ouders: vanuit deze invalshoek betrekken we de ouders bij en informeren we hun over de ontwikkeling van hun kind in de speelleergroep. Hiervoor is overleg en afstemming nodig tussen pedagogisch medewerkers en ouders. We hechten belang aan een goede afstemming tussen de opvang die wij bieden (aanbod) en de behoeften en wensen die er bij ouders leven (vraag).

Bijlage 1

Wij volgen de ontwikkeling van kinderen, vroegsignalering, signalering zorgen, stappenplan.

Wij volgen alle kinderen in hun ontwikkeling. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hier voor stemmen we ons pedagogisch handelen met het activiteitenaanbod af op de ontwikkeling van het individuele kind en het kind in de groep. We observeren alle kinderen breed met het team van pedagogisch medewerkers in de groep, elke keer dat het kind komt.

Ieder kind heeft een mentor (een pedagogisch medewerker van de groep van het kind). De mentor:

- Is het aanspreekpunt van de ouders.
- Verzorgt de intake.
- Gaat de ontwikkeling van het kind volgen en start met het vastleggen van de beginsituatie.
- Registreert observaties en ontwikkeling in Kijk!.
- Voert de oudergesprekken (o.a. 8-weken gesprek, jaargesprek en eindgesprek).

We willen zo vroeg mogelijk signaleren als de ontwikkeling van een kind anders verloopt en hier meer zicht op krijgen.

We gaan dan extra observeren om beter in beeld te krijgen wat er met het kind gebeurt en welke vragen we daarbij hebben. We bespreken wat we zien en wat we horen met de ouders. De pedagogisch medewerkers worden hier in ondersteunt door de pedagogisch coach van het kindercentrum.

We werken met de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Indien nodig volgen we het stappenplan van de meldcode (zie meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld).

We gaan handelen volgens het stappenplan Signaleren:

Stap 1. Signaleren opvallende ontwikkeling of ander gedrag door mentor:

- Wat zie je, wat hoor je, waar wil je beter zicht op krijgen of maak je je zorgen over? (met behulp van kindvolgsysteem Kijk! of Horeb 0-4 jaar).
- Overleggen, advies vragen, afstemmen met pedagogisch medewerkers binnen het team.
- Het kind observeren en observaties vastleggen.
- Signalen en observaties bespreken met ouders.
- Signalen delen en bespreken met pedagogisch coach.
- Mentor en pedagogisch coach stellen een klein en kortdurend stappenplan op met te nemen acties, bijvoorbeeld extra observeren vanuit observatielijsten en activiteiten om het kind extra te stimuleren.
- Mentor informeert het team pedagogisch medewerkers van de groep vanuit het stappenplan.
- Resultaat:
  - (nog) geen verdere actie nodig, het kind blijven volgen.
  - Zo nodig verder met stap 2.

Stap 2. Verhelderen signalen en zorgen door mentor en pedagogisch coach:

- Evaluatie stappenplan.
- Met toestemming van ouders inschakelen van de intern begeleider/teamleider van de Basisschool als het kind ouder is dan 3 jaar om te observeren.
- Observaties en contacten vastleggen in een registratie en ouderrapportage.
- Ouderrapportage met ouders bespreken.
- Resultaat:
  - (nog) geen verdere actie nodig, het kind blijven volgen.
  - Bij een enkelvoudige ondersteuningsvraag, bijvoorbeeld op het gebied van taal/spraakontwikkeling, motorische ontwikkeling of opvoedingsvraag kunnen we

ouders door verwijzen naar logopedie, fysiotherapeut, Jeugdgezondheidszorg of gezinscoach.

- Zo nodig verder met stap 3.

Stap 3. Plan van aanpak: mentor met pedagogisch coach en eventueel intern begeleider/teamleider basisschool:

- Met ouders observaties bespreken.
- Bij een meervoudige ondersteuningsvraag op meerdere ontwikkelingsgebieden bijvoorbeeld sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, taalspraakontwikkeling of senso-motorische ontwikkeling kunnen we ouders doorverwijzen naar Jeugdgezondheidszorg, gezinscoach, Integrale Vroeghulp of specialistische zorg voor verder onderzoek (toestemming ouders).
- Stappenplan vaststellen waar pedagogisch coach bij betrokken blijft.
- Mentor blijft het kind volgen.
- Resultaat:
- Zo nodig verder met stap 4.

Stap 4: Inschakelen externe deskundigen door ouders, mentor, pedagogisch coach en eventueel intern begeleider/teamleider Basisschool:

- Doel: door onderzoek zo vroeg mogelijk een goed beeld van de ondersteuningsvraag of hulpvraag verkrijgen, zodat passende zorg en ondersteuning aangeboden kan gaan worden.
- Inschakelen JGZ, Gezinscoach, Integrale Vroeghulp of specialistische zorg (toestemming ouders).
- Pedagogisch coach en mentor onderhouden contact met externe deskundige betreffende voortgang, aanpak.
- Overleggen met ouders.
- Resultaat:
  - Het kind blijven volgen en handelen.
  - Er vindt onderzoek plaats waar een advies of diagnose uit voortkomt.
  - Verder met stap 5.

Stap 5: Onderzoek en advies externe deskundigen:

- Pedagogisch coach en mentor bespreken advies met ouders in samenwerking met externe deskundige.
- Mogelijkheden bespreken met ouders zoals:
  - Ambulante ondersteuning in de eigen groep.
  - Plaatsing in specialistische ontwikkelgroep.
  - Plaatsing in externe organisatie.
- Pedagogisch coach of de mentor informeert het team.
- Resultaat:
  - Het kind blijven volgen en ondersteunen in de eigen groep door de mentor, pedagogisch coach met specialist.
  - Het kind wordt uitgeplaatst en de zorg afgesloten.

Bijlage 2

Stage in speelleergroep de Boemeltrein.

In het BPV-Plan van Stichting Kindercentrum 't Rovertje staat omschreven hoe wij vorm en inhoud geven aan de beroepspraktijkvorming van stagiaires. Stichting Kindercentrum 't Rovertje is een erkend werk-en leerbedrijf.

Afhankelijk van de fase van de opleiding en de ontwikkeling van de stagiair mag een stagiair formatief worden ingezet indien er door ziekte personeelstekorten ontstaan en ook tijdens schoolvakanties mogen we stagiaires formatief inzetten. Uiteraard zijn hier strikte voorwaarden aan gekoppeld.

We hebben mogelijkheden voor stage van verschillende soorten opleidingen:

De inzet van BOL stagiaires (Beroeps Ondersteunende Leerweg)

Tijdens het eerste leerjaar worden beroepskrachten in opleiding nooit formatief ingezet. Ze staan boventallig in de groep waarbij ze in eerste instantie leren door te observeren hoe de pedagogisch medewerker de kinderen benadert en welke werkzaamheden zij uitvoeren. Tijdens de pauze mogen beroepskrachten in opleiding wel alleen op de groep staan. Vervolgens gaan beroepskrachten in opleiding onder toezicht oog en begeleiding van pedagogisch medewerkers taken uitvoeren. Beroepskrachten in opleiding worden begeleid door een werkbegeleider, een ervaren beroepskracht die in de groep werkzaam is. Zij volgt, stuurt aan, monitort, geeft advies en feedback waardoor theorie en praktijk worden geoptimaliseerd.

Beroepskrachten in opleiding staan niet alleen op de groep, gaan niet alleen met kinderen op pad, openen en sluiten nooit alleen en dienen geen medicijnen toe.

Een beroepskracht in opleiding kan na het eerste leerjaar formatief worden ingezet, indien er een aanstellingsovereenkomst wordt opgesteld. De beroepskracht in opleiding komt dan in dienst als student-werknemer en mag tijdens schoolvakanties of bij kortdurende ziekte als tweede of derde op een groep worden ingezet.

De inzet van beroepskrachten in opleiding via BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg)

Binnen St. Kindercentrum 't Rovertje hebben we enkele plekken voor beroepskrachten in opleiding die de BBL willen volgen. Zij sluiten een leer-arbeidsovereenkomst af met het kindercentrum waarbij zij minimaal 20 uur in de praktijk werken (dagopvang) of 12 uur (BSO). De opleiding duurt gemiddeld drie jaar en leidt op voor niveau 3 of 4 en de leer-arbeidsovereenkomst is bepaald voor de duur van de opleiding doch uiterlijk vier jaar. Na het behalen van het diploma komt de medewerker in dienst mits;

- Er voldoende formatieruimte is
- Het functioneren van de medewerker dit toelaat

Vanwege de ketenregeling krijgt de medewerker als aan bovenstaande voorwaarden is voldaan een contract voor onbepaalde tijd.

Vanaf het begin van de stage mag een BBL-leerling formatief worden ingezet volgens de format in bijlage 9 van de CAO Kinderopvang. In de eerste twee leerjaren loopt de formatieve inzetbaarheid op van 0 naar 100%. Tijdens het derde en of vierde leerjaar is dit 100%.

Afhankelijk van de ontwikkeling en leercurve van de student en de planning van de aangeboden leerstof tijdens de opleiding wordt bekeken of en hoeveel procent de student formatief kan worden ingezet. Dit is altijd maatwerk en er vindt afstemming plaats met de werkbegeleider en praktijkopleider over de mate waarin de student al taken zelfstandig kan oppakken en uitvoeren.

Een kader dat hierbij richtinggevend en helpend is bepalen we als volgt;

2-jarige BBL opleiding	Doelpercentage inzetbaarheid intallig	KDV/BSO
Fase 1 0-3 mnd	45% Na behalen eerste	KDV/BSO

	lesperiode (10 weken)	
Fase 2 3-6 mnd	60%	KDV/BSO
Fase 3 6-12 mnd	70% Na afronding krijgt BBL-er SPW-3 diploma	KDV/BSO
Fase 4 12-24 mnd	100% Na afronding krijgt BBL-er SPW4 diploma	KDV/BSO Maatwerk/voorkeur discipline o.b.v. keuze student

Een BBL-er kan altijd boventallig worden ingezet. Als de BBL-er formatief wordt ingezet (dus meetellend in de formatie volgens de BKR) dan geldt de 33% regel; het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding (van beroepsbegeleidende leerwegen) en stagiaires (beroeps opleidende leerweg) mag formatief niet groter zijn dan één derde van het aantal dat volgens de BKR op de hele locatie nodig is. Tot 1 juli 2024 is de regel tijdelijk opgehoogd naar 50% echter blijft voor beroepskrachten in opleiding gelden dat zij voor maximaal 33% van de personeelsbezetting van een kindercentrum mogen uitmaken.

Een BBL-er wordt tijdens de opleiding niet ingezet op een VE-groep. Zodra de BBL-er SPW3 gediplomeerd is (inclusief taalniveau 3F) en start met VE-scholing, dan kan een tweedejaars BBL-student ook op een VE-groep worden ingezet.

Voor het Voortgezet Onderwijs hebben we de mogelijkheid voor een snuffelstage.

Het doel van een snuffelstage is dat stagiaires komen kennismaken met het werken in een speelleergroep, beeldvorming en sfeer proeven.

Ze worden boventallig ingezet en komen niet in aanmerking voor het waarborgen van het werken met het vierogenprincipe.

De stagiaires worden begeleid en geïnstrueerd door de pedagogisch medewerkers van de groep.

Binnen ons kindercentrum plaatsen we met name stagiaires van de opleiding pw3 of pw4.

Dit kunnen zowel 1^e, 2^e, 3^e of 4^e jaars studenten zijn.

Voordat studenten met hun stage beginnen heeft de praktijkopleider een kennismakingsgesprek met de stagiaires. Tijdens dit gesprek vertelt de praktijkopleider de belangrijkste informatie over het kindercentrum, krijgen ze een rondleiding van de locatie waar ze stage gaan lopen en is er tijd om vragen te beantwoorden. Ook krijgt iedere stagiair een informatiepakket mee wat bestaat uit het pedagogisch beleidsplan, wat wij van een stagiair verwachten, de profielomschrijving en het 4-ogenprincipe. Dit kunnen zij thuis doorlezen en bij vragen deze stellen aan de werkbegeleidster of praktijkopleider.

Tijdens dit kennismakingsgesprek neemt de stagiair een profielschets van zichzelf mee en zijn/haar VOG. Als de stagiair geen VOG in zijn/haar bezit heeft kan de stage niet starten.

Wat wij van stagiaires verwachten ligt aan het opleidingsniveau en het jaar waar de stagiair zich bevindt.

Bijlage 3

Vrijwilligersovereenkomst:

Stichting Kindercentrum 't Rovertje, gevestigd te Reuver, St. Jozefweg 30
5953 JN , hierna te noemen "de organisatie"

en

Mevrouw , geboren te Reuver en wonende te , hierna te noemen "de vrijwilliger", komen het volgende overeen inzake het uitvoeren van vrijwilligerswerk binnen de organisatie.

Artikel 1. Aard en duur van de overeenkomst:

Deze overeenkomst is geen arbeidsovereenkomst in de zin van het Burgerlijk Wetboek, noch een arbeidsverhouding in de zin van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen. Deze overeenkomst wordt afgesloten voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst wordt uitsluitend aangegaan voor vrijwilligerswerk op de locatie peuterspeelzaal de Boemeltrein.

Artikel 2. Huishoudelijke- en werkafspraken:

De vrijwilliger verklaart dat hij/zij bekend is met de doelstelling van de organisatie. En is ingelicht over de huishoudelijke afspraken en werkplannen die te maken hebben met de uit te voeren taken.

Artikel 3. Activiteiten

De vrijwilliger zal met ingang van ten behoeve van de organisatie de volgende activiteiten op de locatie speelleergroep de Boemeltrein uitvoeren:

- . het ondersteunen van de pedagogisch medewerker bij activiteiten
- . het begeleiden van peuters naar het toilet en zo nodig helpen met het toiletbezoek, verschonen van peuters op de aankleedtafel
- . meehelpen bij het uitvoeren/opzetten van thema's
- . helpen bij huishoudelijke werkzaamheden
- . actieve deelname aan de 6-8 wekelijkse werkoverleggen/vergaderingen

Artikel 4. Begeleiding:

Gedurende de periode dat de vrijwilliger activiteiten verricht binnen de organisatie op de locatie speelleergroep de Boemeltrein kan er aanspraak gemaakt worden op begeleiding. Deze begeleiding vindt plaats door middel van individuele gesprekken met de pedagogisch medewerker en door werkoverleg. De organisatie stelt de vrijwilliger in de gelegenheid tot het hebben van inspraak met betrekking tot aangelegenheden die de overeengekomen activiteiten betreffen. De vrijwilliger overlegt hierover met de pedagogisch medewerker. De vrijwilliger krijgt de gelegenheid om binnen het vastgestelde beleid van de organisatie op locatie speelleergroep de Boemeltrein initiatieven te ontplooien.

Artikel 5. Vergoeding

De vrijwilliger ontvangt een vergoeding van € 2,50 per dagdeel, met een maximum van € 150,00 per maand en € 1500,00 per jaar. Deze vergoeding wordt per kwartaal contant uitgereikt.

Artikel 6. Verklaring Omtrent Gedrag

De vrijwilliger dient een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. De kosten hiervan worden door de organisatie vergoed. Indien de vrijwilliger binnen twee maanden na aanvang van het vrijwilligerswerk de relatie beëindigt, dient de vrijwilliger de kosten van VOG aan de organisatie terug te betalen.

Artikel 7. Werktijden

De tijdstippen waarbinnen de activiteiten plaatsvinden worden door de pedagogisch medewerker, in overleg met de vrijwilliger, steeds voor een nader te bepalen periode vastgesteld.

Artikel 8. Ziekte of verhindering

Bij ziekte of verhindering zal vrijwilliger zelf voor vervanging zorgen. Lukt dit niet, dan zal vrijwilliger de pedagogisch medewerker voor 08.00u hiervan in kennis stellen.

Artikel 9. Verzekering

De organisatie verzekert de vrijwilliger voor wettelijke aansprakelijkheid en ongevallen.

Artikel 10. Verantwoordelijkheid

De vrijwilliger is verantwoordelijk voor de door hem/haar verrichte werkzaamheden.

Artikel 11. Geheimhouding

De vrijwilliger gaat akkoord met de plicht tot geheimhouding omtrent alles wat hem/haar ter oren is gekomen tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk.

Artikel 12. Geschillen

Bij geschillen, over deze overeenkomst, ten aanzien van de uitvoering, wijze van begeleiding, invloed op het beleid en schaderegeling, wordt in eerst instantie naar een oplossing met de pedagogisch medewerker gezocht. Mocht dit niet lukken, dan kan er een beroep worden gedaan op de manager van de organisatie en uiteindelijk met de directeur en/of bestuur van de organisatie.

Artikel 13. Proeftijd

Stichting Kindercentrum 't Rovertje en de vrijwilliger op locatie speelleergroep de Boemeltrein spreken een proeftijd af van 8 weken. Aan het eind van deze proeftijd wordt aan de hand van een wederzijdse evaluatie besloten of de vrijwilliger werkzaamheden blijft uitvoeren ten behoeve van speelleergroep de Boemeltrein. De evaluatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker en de vrijwilliger.

Artikel 14. Beëindiging vrijwilligersfunctie

De overeenkomst wordt beëindigd door opzegging door een van beide partijen waarbij een redelijke opzegtermijn van 4 weken in acht dient te worden genomen in verband met het overdragen van de betreffende activiteiten.

Bijlage: Persoonsgegevens vrijwilliger

Voor akkoord:

Reuver, dd.

Naam:

Stichting Kindercentrum
't Rovertje

Handtekening

Handtekening

Bijlage Vrijwilligersovereenkomst

Persoonsgegevens vrijwilliger speelleergroep de Boemeltrein:

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Geboortedatum:

Telefoonnummer:

BSN-nr:

Bankrek.nr.:

Email adres: